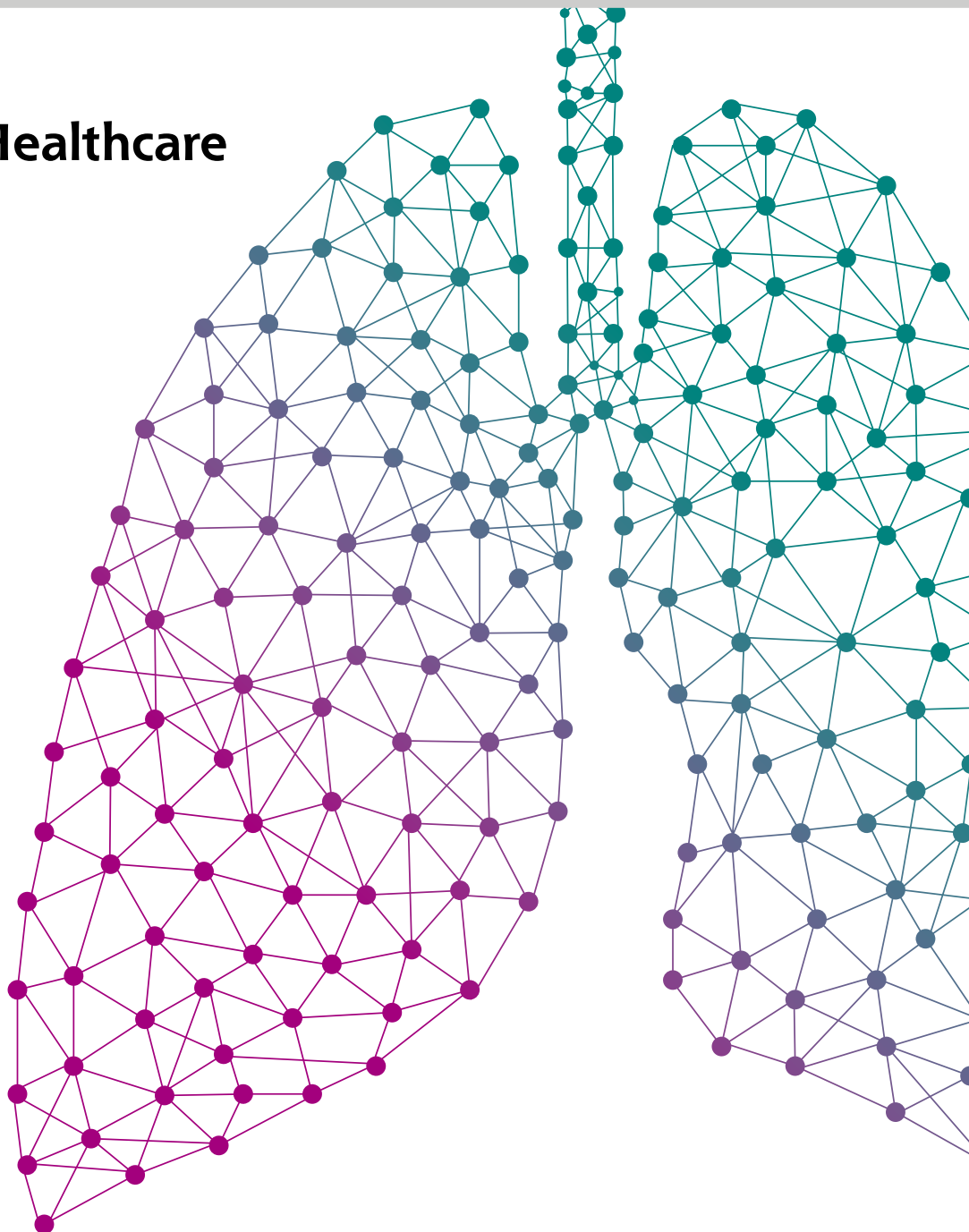

Ipsos Healthcare

Nový pohled na pneumonii u starších dospělých

© 2016 Ipsos. Všechna práva vyhrazena. Obsah tvoří důvěrné informace vlastněné společností Ipsos a nesmí být předány nebo reprodukovány bez předchozího svolení společnosti Ipsos.

Předmluva

Délka života je jedním z největších úspěchů moderní epochy. Díky zásadnímu pokroku ve vědě a medicíně dnes žijeme déle než kdy předtím,¹ ale žít déle představuje jen malý úspěch, pokud je ohrožena kvalita života a funkční schopnost vést normální život. V roce 2010 žilo odhadem 524 milionů lidí starších 65 let.¹ Očekává se, že do roku 2050 se tento počet téměř ztrojnásobí na přibližně 1,5 miliardy – a bude představovat více jednu desetinu lidí na celém světě.¹ Se stárnutím přicházejí vyšší procenta výskytu dlouhodobých nemocí, jako je diabetes a chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN) a zvýšené riziko pneumonie (zápalu plic).²

Odhaduje se, že každý rok se jen v samotné Evropě vyskytnou 3 miliony případů zápalu plic, z nichž je odhadem 1 milion lidí hospitalizován.³ Komunitně získaná pneumonie je jednou z nejčastějších příčin úmrtí způsobeného infekcí v Evropě.³ Postiženým a jejich rodinám přináší značnou zátěž a společnosti každoročně náklady v hodnotě přibližně 10 miliard EUR.⁴

Existuje mnoho forem pneumonie, některé se běžně šíří přenosem z člověka na člověka.⁵ Jednou z nejběžnějších příčin komunitně získané pneumonie zůstávají bakterie přenášené v nose a krku, kdy většina případů je důsledkem činnosti bakterie *Streptococcus pneumoniae*.⁶ Ta způsobuje pneumokokovou pneumonii a lze jí předcházet vakcinací, ale v současné době je v Evropě očkováno pouze 10 % dospělých starších 50 let.⁷ Jednou z překážek bránících vakcinaci proti pneumokokové pneumonii je nízké povědomí o této nemoci a jejích následcích.⁷

Studie PneuVUE® (Adult **P**neumonia **V**accine **U**nderstanding in **E**urope) je jedním z největších spotřebitelských průzkumů týkajících se povědomí o zápalu plic, který kdy byl prováděn v Evropě. Více než 9000 dospělých ve věku 50 a více let absolvovalo průzkum prováděný v devíti zemích s cílem zjistit povědomí dospělých o zápalu plic a jejich postoj k preventivním opatřením, včetně vakcinace. Průzkum poukázal na to, že lidé sice o zápalu plic vědí, ale nedostatečně chápou možnosti účinné prevence a obecně

se neobávají toho, že tuto nemoc dostanou. Z výsledků průzkumu je jasné, že praktičtí lékaři a další profesionální zdravotníci pracovníci mají sehrát důležitou roli při pomoci dospělým, aby se před pneumonií chránili. Dospělí by však měli považovat prevenci pneumonie za součást zdravého přístupu ke stárnutí.

Prevence pneumonie a jejích důsledků představuje zásadní prvek zdravého stárnutí a starší lidé jí své komunitě a společnosti přinášejí společenský a ekonomický prospěch. Připojte se k volání Mezinárodní federace pro stárnutí, profesora Antonia Torrese a profesora Tobiasa Welta po bezodkladné prioritizaci zlepšené informovanosti o pneumonii a vakcinaci proti pneumonii v Evropě v prostředí jednotlivých vlád, orgánů veřejného zdravotnictví, praktikujících zdravotnických pracovníků a starších dospělých. Budoucí generace nám poděkují za tuto průkopnickou iniciativu.

**Profesor
Tobias
Welte**

**Dr Jane
Barrattová**

**Profesor
Antoni
Torres**

Obsah

05	Úvod:
06	Prostředí a metodologie
08	PneuVUE® Zjištění v České republice
10	Povědomí o zápalu plic
14	Rizikové skupiny a faktory
20	Dopad zápalu plic
24	Prevence zápalu plic
28	Očkování proti zápalu plic
34	Potřeba informací
38	Další kroky od výzkumu
40	Dodatek
40	Dodatex A – Informace o studii PneuVUE®
41	Dodatex B – Vzorek: podrobné informace
41	Dodatex C – Podrobnosti o kampaních zvyšujících povědomí o zápalu plic sponzorovaných společností Pfizer
42	Odkazy

Úvod:

Protože populace stárne, koncept zdravého stárnutí začíná být stále relevantnější a strategie v oblasti zdraví se spíše než k léčbě stále více posunují směrem k prevenci. S cílem toto podpořit v oblasti zápalu plic existuje nutnost lépe porozumět tomu, co je o této nemoci známo a jak může její vnímání ovlivňovat nárůst vakcinace proti ní.

Od listopadu 2015 do února 2016 zdravotnický tým společnosti Ipsos MORI provedl studii jménem společnosti Pfizer s cílem prozkoumat, jak starší dospělí v devíti evropských zemích vnímají zápal plic a jeho prevenci.

Výzkum zkoumá, co lidé o zápalu plic vědí, jaká pro ně existují rizika a jak tyto věci nakonec ovlivňují jejich postoje k činění preventivních opatření. Studie poukazuje na lišící se úroveň znalostí a zejména nízké povědomí o prevenci zápalu plic.

Výsledky byly sdíleny s panelem odborníků skládajícího se z dr. Jane Barrattová (generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí), profesora Antonia Torrese (profesor medicíny, Nemocniční klinika Barcelona) a profesora Tobiaše Welta (profesor plicní medicíny, Hannoverská lékařská fakultní universita). Životopisné údaje těchto tří odborníků najdete v dodatku a jejich názory jsou obsažené v této zprávě. Tento komentář odráží jejich názory a interpretace spíše než přímý výklad dat z této studie.

Prostředí a metodologie

Podoba dotazníku

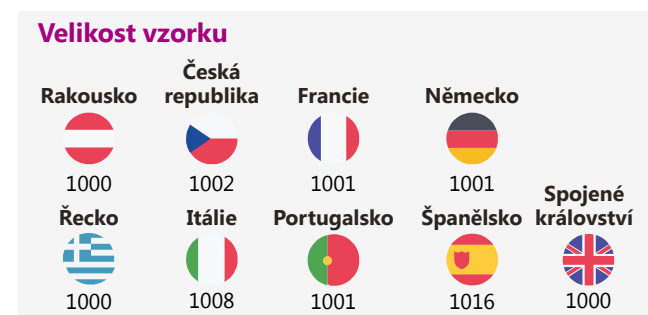
Materiály navrhl zdravotnický tým společnosti Ipsos MORI ve spolupráci se společností Pfizer. Členové panelu odborníků (dr. Jane Barrattová, profesor Antoni Torres a profesor Tobias Welte) také dostali příležitost zrevidovat dotazník a ovlivnit jeho podobu. Všechny materiály před použitím schválila regionální EU kontrolní komise (RC) společnosti Pfizer.

Rozhovory byly vedeny v místním jazyce. Překlady provedla profesionální překladatelská agentura specializovaná na výzkum zdravotnického trhu a byly schváleny národními pobočkami společnosti Pfizer.

Vzorek

Výzkum se soustředil na obecnou populaci ve věku 50 a více let v každé z těchto devíti zemí. Kvóty* byly zavedeny s cílem zajistit národní reprezentaci na základě věku, pohlaví, regionu a pracovního statusu. Byly shromážděny informace o zdravotním stavu a věku a byly použity pro určení rizika onemocnění zápalu plic. Pro zdravotní stav nebo zdravotní status nebyly stanoveny kvóty.

Byla provedena korektivní vážení za účelem vyrovnání vzorku s profilem populace na zemi a velikostí populace v každé z těchto devíti

*Kvóty byly založeny na údajích Eurostatu o sčítání lidu z roku 2011

zemí. Podrobnosti o váženém a neváženém vzorku najdete v dodatku.

V této zprávě jsou běžně uváděny tři typy respondentů:

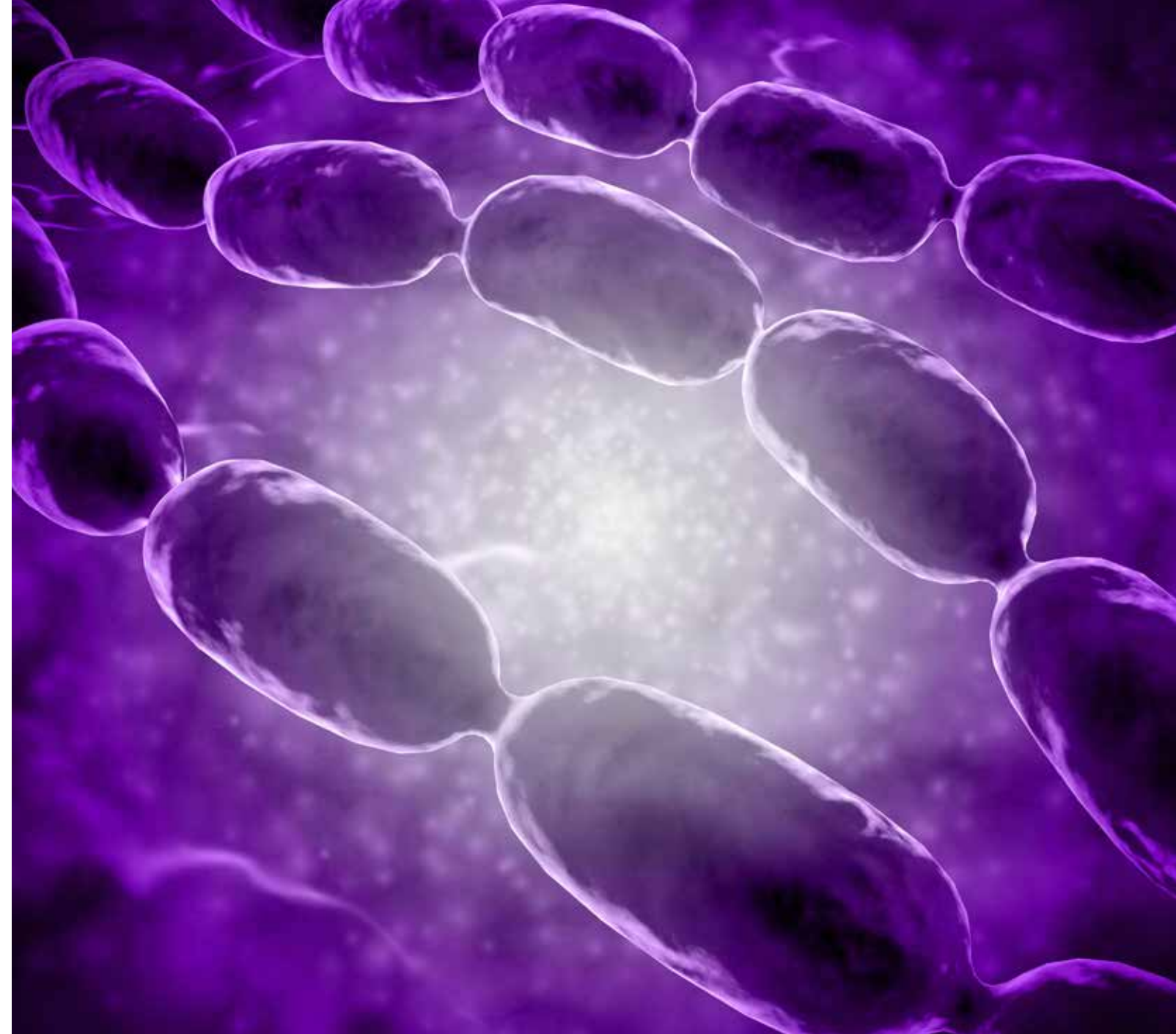
- **Starší dospělí** – populace dospělých ve věku 50 a více let
- **Vyšší riziko (zápalu plic)** – respondenti ve věku 65 a více let nebo ve věku 50-64 let s nejméně jedním z následujících rizikových faktorů^{5,8,9}: diabetes, onemocnění srdce, onemocnění plic jako CHOPN nebo astma, HIV, oslabený imunitní systém, onemocnění jater, transplantace orgánu, rakovina, asplenie, kuřák/kuřačka
- **Nižší riziko (zápalu plic)** – respondenti ve věku 50-64 let s žádným výše uvedeným rizikovým faktorem

Všechna srovnání provedená mezi různými skupinami jsou statisticky významná, pokud není uvedeno jinak.

Dotazování

Vyplnění průzkumu trvalo 20 minut a průzkum byl prováděn telefonicky. Všechna terénní šetření prováděla společnost Kudos Research jménem společnosti Ipsos MORI. Screening byl omezen na výše uvedené kvóty a určen pro věk 50 a více let.

Dotazování bylo prováděno v období od 23. listopadu 2015 do 15. února 2016. Za účast v průzkumu nebyli respondenti placeni.

Další pokyny

Kampaně vedoucí ke zvýšení povědomí o zápalu plic sponzorované společností Pfizer byly vedeny v sedmi z devíti trhů buď během období dotazování, nebo během tří měsíců před ním. Úplné podrobnosti najdete v dodatku.

Byla začleněna otázka, zda respondenti v posledních 3 měsících viděli jakýkoli materiál zvyšující povědomí o zápalu plic nebo vakcíně proti zápalu plic. Celkem 8 % jich na tuto otázku odpovědělo ano. Nebyl činně rozdíl mezi kampaní sponzorovanou

společností Pfizer a kampaněmi vedenými jinými společnostmi, místními orgány veřejného zdravotnictví nebo poskytovateli zdravotnických služeb.

PneuVUE®

Zjištění v České republice

Povědomí o zápalu plic a jeho chápání je v České republice relativně nízké

97%

respondentů říká, že "vědí, co to je"

Pouze

68%

jich tuto nemoc identifikuje jako infekci plic

Pouze

44%

respondentů si myslí, že je pravda, že některé formy zápalu plic mohou být nakažlivé

Zápal plic je prý vážná nemoc, ale v České republice toto zjevně nespojují s ohrožením svého osobního zdraví a obava z rizika onemocnění zápalu plic je velmi nízká

95%

respondentů si myslí, že zápal plic je vážná nemoc

Pouze

20%

se jich obává rizika, že dostane zápal plic

18%

lidí klinicky označených jako s vyšším rizikem onemocnění zápalu plic^{5,8,9} sami sebe označují za "velmi ohrožené"

14%

respondentů si myslí, že automobilové nehody způsobují nejvyšší počet úmrtí v jejich zemi oproti 5 % způsobených zápalu plic

– ve skutečnosti zápal plic způsobuje téměř 3 krát více úmrtí než dopravní nehody¹⁰

Existuje velká nejistota týkající se toho, jestli a jak lze zápalu plic předcházet

58%

respondentů si myslí, že *není pravda*, že "zápal plic lze pouze léčit a nelze mu předcházet"

Vyšší procento si myslí, že následující možnosti jsou účinné při ochraně proti zápalu plic, a domnívá se, že

udržovat se v kondici a zdravý

96%

nekouřit

83%

nosit teplé oblečení

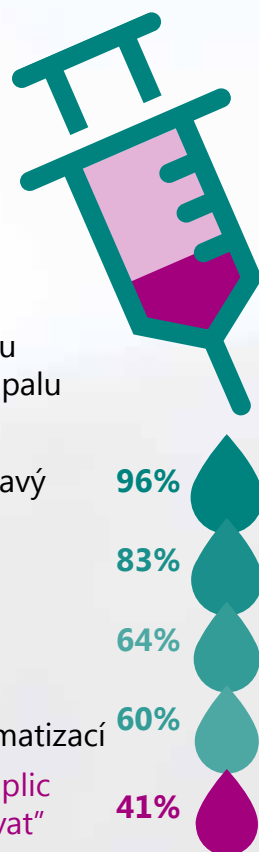
64%

vyhýbat se dlouhodobému pobytu v místnostech s klimatizací

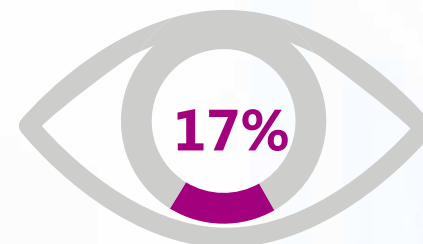
60%

je při ochraně proti zápalu plic účinnější, než "dát se očkovat"

41%

Povědomí o preventivní vakcíně proti zápalu plic je relativně nízké a chápání je také nízké

17%

respondentů ví, že je možné nechat se očkovat proti zápalu plic

4%

respondentů s vyšším rizikem onemocnění zápalu plic byla očkována v porovnání s 1 % lidí ve skupině s nižším rizikem onemocnění

Lékaři a ostatní odborní zdravotničtí pracovníci, jako jsou farmaceuti, mají hrát klíčovou roli při rozšiřování povědomí, zvyšování vnímání osobního rizika a zvyšování procenta vakcinace.

57%

očkových proti zápalu plic říká, že je k tomu podnítil jejich lékař

těch, kteří nedostali vakcínu proti zápalu plic, říká, že je tomu z toho důvodu, že

48% můj doktor mi ji nikdy nenabídl

*Zápal plic v České republice v roce 2013 zapříčinil 2250 úmrtí v porovnání s 815 způsobenými dopravními nehodami. Převzato z údajů Eurostatu ohledně příčin úmrtí pro všechny věkové skupiny (viz odkazy na konci kapitoly)

Povědomí o zápalu plic

Pokud jde o zápal plic, povědomí se nezdá být takovým problémem jako chápání.

Téměř všichni respondenti (100 %) znají zápal plic a 97 % jich také tvrdí, že "vědí, co zápal plic je". Tyto výsledky patří k nejvýraznějším ze všech zkoumaných zemí a Česká republika je na tom z hlediska uváděného povědomí o zápalu plic dobře. Avšak jak uvidíme v této zprávě, úroveň přesného chápání není tak vysoká, jak si respondenti mohou myslet.

Starší dospělí v České republice patří k těm, kteří s nejmenší pravděpodobností označují zápal plic za infekci plic (68 % v porovnání s celkovým výsledkem průzkumu v hodnotě 80 %). Jen o něco více než čtvrtina (27 %) vnímá zápal plic jako "závažný typ nachlazení/podobný chřipce" – je to nejvíce ze všech zkoumaných zemí. Dopady

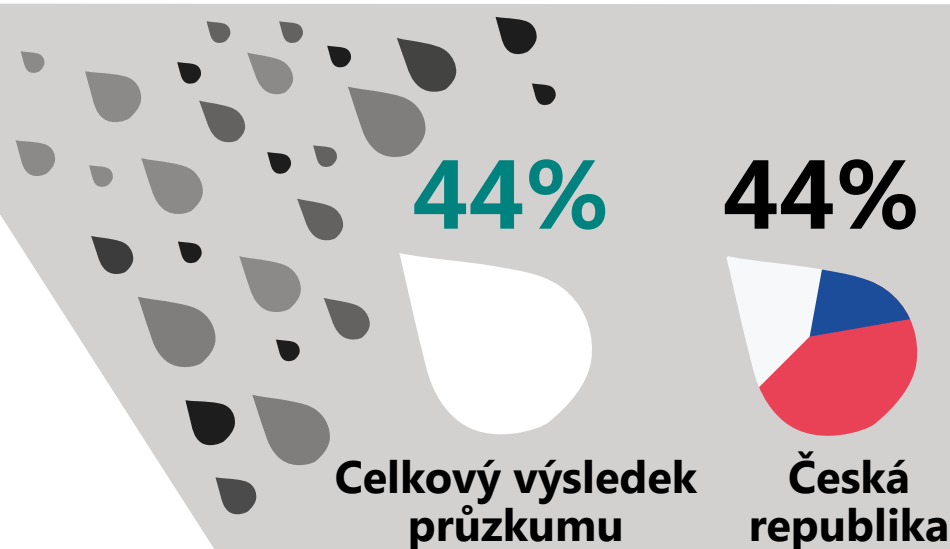
tohoto nepochopení lze vidět později na vyšším procentu starších dospělých v České republice, kteří se domnívají, že měli zápal plic.

Z hlediska symptomů je zápal plic běžně spojován s obtížným dýcháním (97 %), zvýšenou teplotou (93 %) a únavou/vyčerpaním (93 %, také s kašlem (90 %) a bolestí na hrudi (80 %). Je mnohem méně spojován se závratěmi (22 %), nevolností/pocitem na zvracení (20 %) a kýcháním (28 %).

Pouze 44 % si jich myslí, že je pravda, že "některé formy zápalu plic mohou být nakažlivé, což znamená, že ho snadno může dostat jeden člověk od druhého". To je v souladu s celkovými výsledky průzkumu.

% považuje za pravdivé, že

některé formy zápalu plic mohou být nakažlivé, což znamená, že se jimi mohou snadno nakazit jiní lidé

Rámeček pro komentář:

Při zvažování preventivní strategie je stejně jako zdůraznění nedostatku porozumění spojeného se zápallem plic důležitá otázka nakažení. S cílem podpořit prevenci je důležité komunikovat o tom, že zápal plic může být nakažlivý. Lidé mají starosti s tím, jak ochránit své blízké, a proto soustředit se na prevenci by mělo představovat bezpečí ostatních.

"Boj se zápallem plic zahrnuje potírání obecné mylné představy, že zápal plic není nakažlivý. Musíme neprodleně zvýšit povědomí o skutečnosti, že některé formy zápalu plic jsou nakažlivé, aby lidé věděli, kdy jsou ohroženi a jak se lépe mohou sami chránit." Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Zápal plic je téměř univerzálně považován za závažné onemocnění, kdy 95 % dotázaných jej hodnotí jako velmi závažné nebo spíše závažné. V kontextu dalších testovaných onemocnění toto staví zápal plic za HIV (99 %), klíšťovou encefalitidu (98 %) a hepatitidu B (96 %). Zápal plic je takto před meningitidou (91 %) a chřipkou (67 %). Většina lidí (81 %) také souhlasí s tím, že je pravda, že vyléčení ze zápalu plic může trvat několik měsíců. V souladu s větším procentem nazírajícím na zápal plic jako na závažnou nemoc ve srovnání s chřipkou 60 % starších dospělých v České republice souhlasí s tím, že je pravda, že "zápal plic vede častěji k úmrtí než chřipka".

Zatímco uváděné chápání závažnosti zápalu plic je vysoké, znalost počtu úmrtí, které zapříčiňuje, je daleko nižší. Jen o něco méně než polovina respondentů (47 %) se domnívá, že je pravda, že "až 20 % osob, které dostanou zápal plic, na něj zemře", a má za to, že zápal plic způsobuje méně úmrtí, než jiné uvedené příčiny.

Průzkum položil otázku, co ze zápalu plic, automobilových nehod, onemocnění srdce a chřipky způsobuje nejvíce úmrtí v jejich zemi. 74 % lidí správně vybralo jako největšího zabijáka onemocnění srdce. Pouze 5 % lidí si myslelo, že zápal plic je příčinou většiny úmrtí dospělých, stejné procento uvedlo chřipku (5 %) a třetina těch, kteří vybrali automobilové nehody (14 %). Ve skutečnosti však údaje Eurostatu pro Českou republiku (2013) ukazují, že zápal plic je příčinou téměř trojnásobného počtu* úmrtí než dopravní nehody a téměř dvanásobného** počtu úmrtí než chřipka.¹⁰

Rámeček pro komentář:

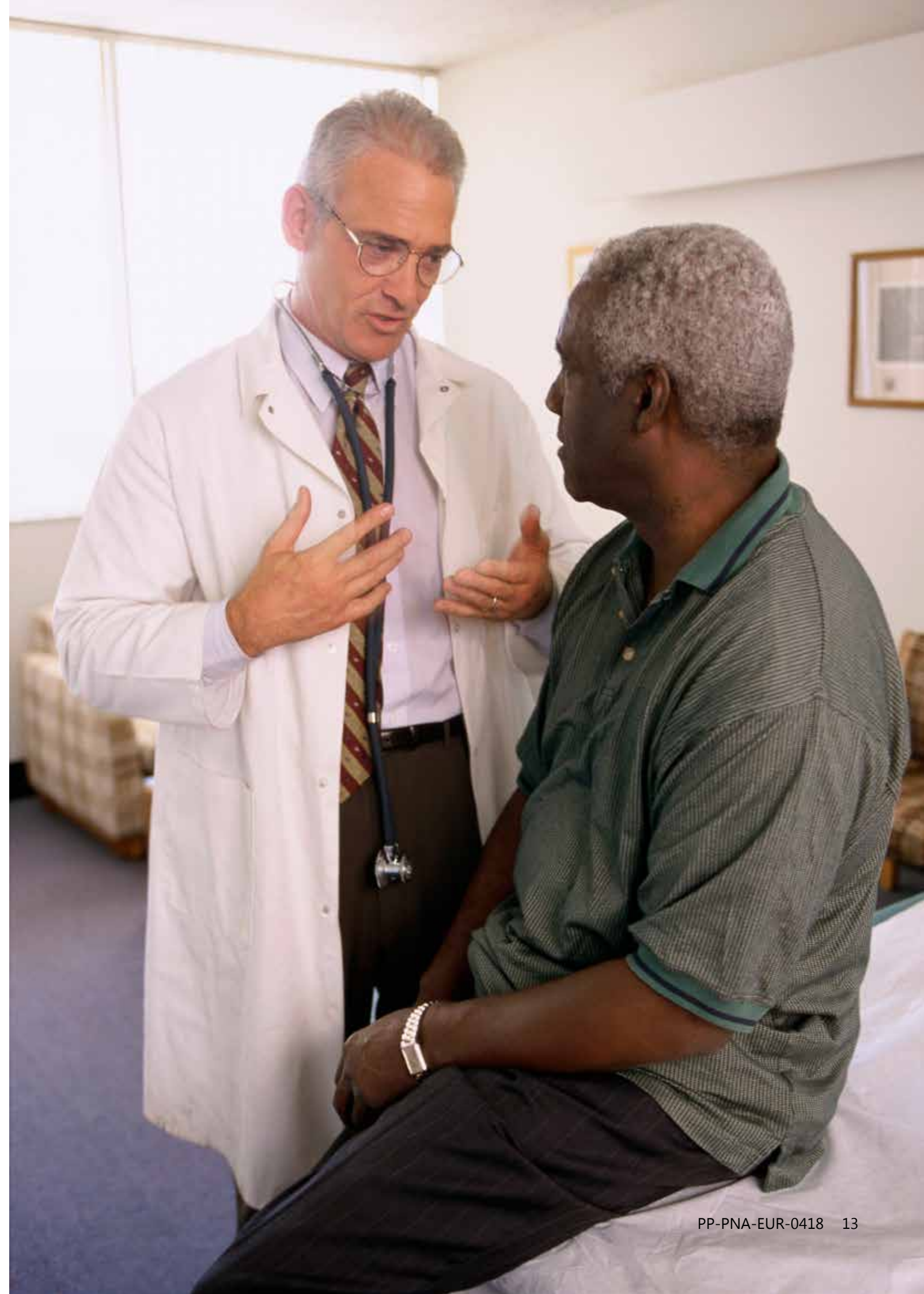
Pokud jde o zápal plic, představa jeho závažnosti se zdá být dosti abstraktní. Je sice příslušně popisován jako závažná nemoc, v praxi se zdá, že lidé velmi málo spojují zápal plic jako závažnou nemoc s dopadem, který by mohl mít na jejich vlastní život.

"Musíme zajistit, aby lidé chápali skutečnost, že zápal plic je závažné a potenciálně smrtelné onemocnění s dlouhodobými následky, které může postihnout kohokoli, dokonce i ty, kteří cvičí, jedí zdravě a obecně o sebe pečují. Pokud to lidé nepochopí, není pravděpodobné, že budou brát zápal plic vážně nebo ho budou dokonce považovat za hrozbu, takže jim hrozí zvýšené riziko, že budou ignorovat všechny známky symptomů této nemoci."

Prof. Antoni Torres, profesor medicíny, Nemocniční klinika Barcelona

*Zápal plic v České republice v roce 2013 zapříčinil 2250 úmrtí v porovnání s 815 způsobenými dopravními nehodami. Převzato z údajů Eurostatu ohledně příčin smrti pro všechny věkové skupiny (viz odkazy na konci kapitoly)

**Zápal plic v České republice v roce 2013 zapříčinil 2250 úmrtí v porovnání se 188 způsobenými chřipkou. Převzato z údajů Eurostatu ohledně příčin úmrtí pro všechny věkové skupiny (viz odkazy na konci kapitoly)

Rizikové skupiny a faktory

Existuje tendence spíše přenášet riziko onemocnění zápalem plic na ostatní, než uznat vlastní zranitelnost.

To se odráží v podcenění rizika onemocnění zápalem plic. Mezi těmi, kteří slyšeli o zápalu plic, se většina (68 %) starších dospělých cítí být jen mírně ohrožena tím, že onemocní zápalem plic, a 14 % uvádí, že jim nehrozí žádné riziko.

Pouze 16 % těch, kteří zápal plic znají, se domnívá, že jim "hrozí velké riziko", přestože 72 % českého vzorku splňuje jedno nebo více klinických kritérií^{5,8,9} pro riziko nakažení zápalem plic. V klinicky definované skupině,

kteří hrozí zvýšené riziko, se pouze 18 % lidí domnívá, že jim hrozí velké riziko. Je to výrazně více než v populaci s nižším rizikem, i tak to stále představuje jednoho z pěti lidí s klíčovými rizikovými faktory onemocnění zápalem plic.

	Velké riziko	Mírné riziko	Žádné riziko
Celkem	16%	68%	14%
Praha	18%	67%	13%
Střední Čechy	7%	78%	14%
Jihozápad	15%	69%	14%
Severozápad	13%	66%	17%
Severovýchod	15%	70%	14%
Jihovýchod	21%	60%	17%
Střední Morava	17%	66%	15%
Moracompared withSlezsko	23%	64%	12%

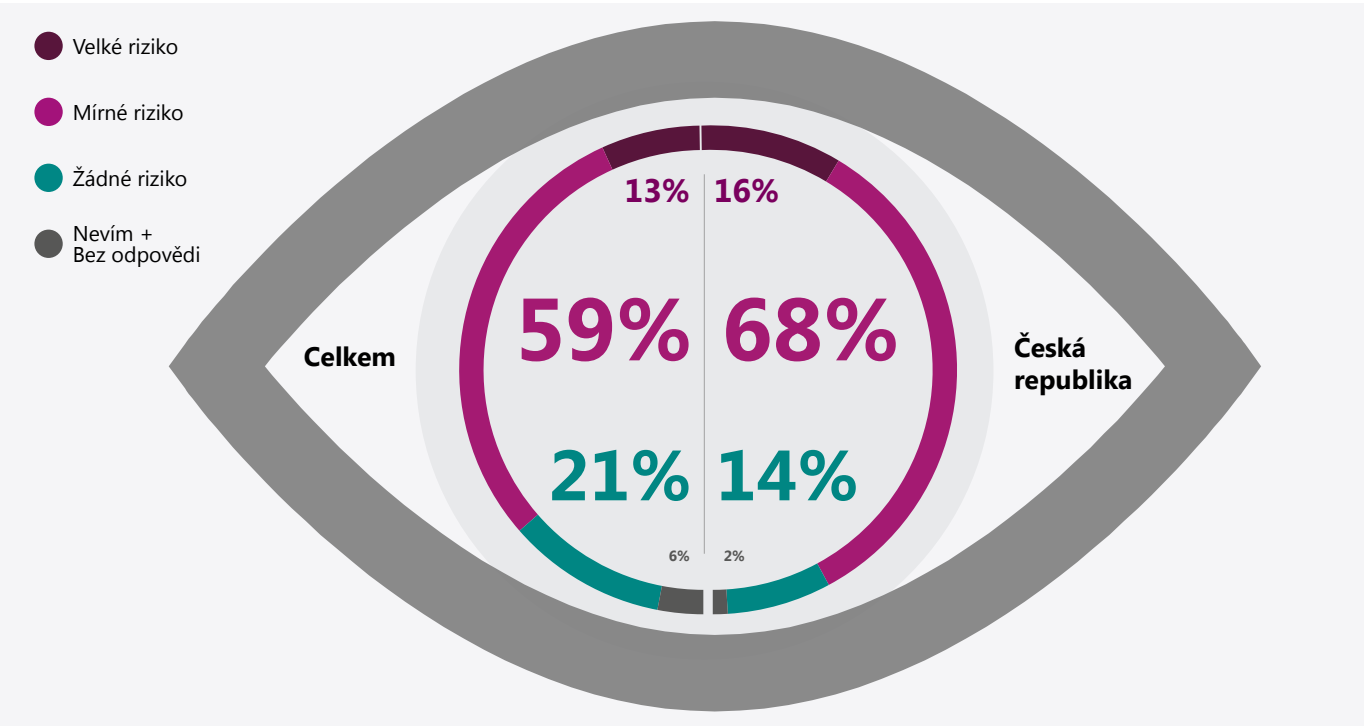
U starších dospělých na Moravě existují některé regionální odchylky v porovnání s oblastí Slezska, kteří s největší pravděpodobností vnímají sami sebe jako ohrožené "velkým rizikem" (23 %), a lidmi žijícími ve Středních Čechách, kteří se s nejmenší pravděpodobností domnívají, že jim hrozí "velké riziko" (7 %).

I když je vnímané riziko onemocnění zápalem plic nižší než onemocnění chřipkou (28 % se domnívá, že jim hrozí "velké riziko" onemocnění chřipkou), je vyšší než vnímané riziko onemocnění hepatitidou B (12 % se domnívá, že jim hrozí "velké riziko") a respondenty udávaná úroveň vakcinace proti hepatitidě B je daleko vyšší (28 % starších dospělých vakcinovaných proti hepatitidě B v porovnání s 3 % proti zápalu plic).

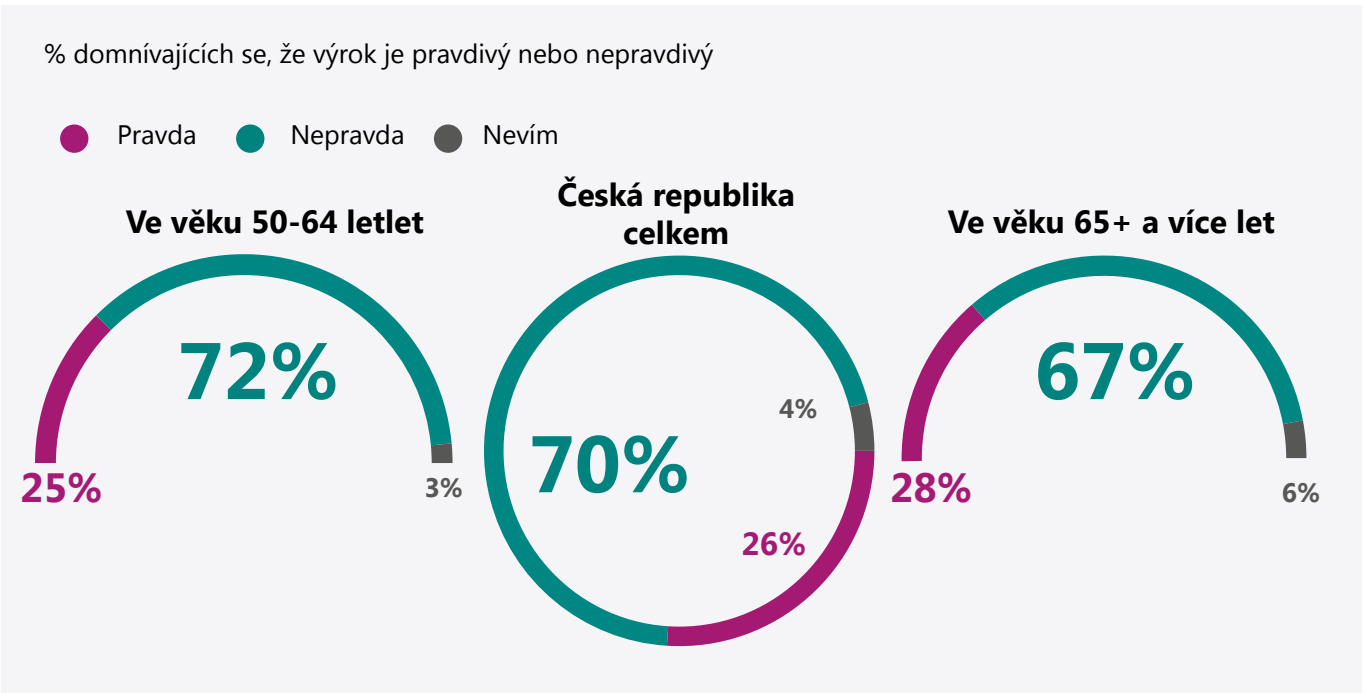
Méně než jeden z 10 (7 %) se domnívá, že je velmi dobře informován o rizikových faktorech pro onemocnění zápalem plic. Avšak většina (70 %) nepřipouští, že zápal plic není omezen na ty, kteří nejsou fit nebo nejsou zdraví, a hodnotí, že je pravdivé, že "zápal plic neovlivňuje lidi, kteří jsou fit a zdraví". Muži si s větší pravděpodobností myslí, že toto je pravdivý výrok, kdy 32 % mužů si myslí, že je to pravda, v porovnání s 22 % žen. Později v této zprávě opět uvidíme, kolik jich považuje péči o dobrou kondici a zdraví za účinnou ochranu proti zápalu plic.

S vyšším než průměrným rizikem onemocnění zápalem plic je běžněji spojován zdravotní stav člověka než jednoduše stáří.

Vnímání rizika onemocnění jinými nemocemi

Zápal plic neonemocní lidé, kteří jsou fit a zdraví

Celkově jsou za ty, kterým hrozí vyšší než průměrné riziko, že dostanou zápal plic, nejběžněji označováni lidé s chronickými onemocněními plic (92 %) a dlouhodobými onemocněními (92 %), po nichž následují kuřáci (80 %). Na opačném konci pořadí jsou velmi málo označováni "lidé, kteří mají potíže s polykáním" (12 %), přestože jsou silně spojováni s komunitně získaným zápal plic ve starším věku.¹¹

Při pohledu na věk se pouze 6 % domnívá, že je pravda, že zápal plic trpí jen staří lidé. Tím neříkáme, že věk není uznáván jako faktor. Při obecnějším pohledu si 72 % lidí

myslí, že dospělým ve věku 65 a více let hrozí vyšší než průměrné riziko toho, že dostanou tuto nemoc, v porovnání s 38 % ohledně dospělých starších 50 let. Věku však není přisuzována stejná důležitost jako některým zdravotním potížím.

Skupiny považované za osoby s vyšším než průměrným rizikem, že dostanou zápal plic

Zápal plic je s větší pravděpodobností vnímán jako nemoc, která spíše než mě postihne ty ostatní.

- 71 % dospělých ve věku 65 let a více označuje kategorii "dospělí nad 65 let" jako tu, které hrozí vyšší než průměrné riziko toho, že dostane zápal plic. Když však uvažují o vlastním riziku, pouze 17 % se jich považuje za ty, kterým hrozí "velké riziko"
- 66 % kuřáků označuje "kuřáky" za ty, kterým hrozí vyšší než průměrné riziko, že dostanou zápal plic. Avšak pouze 16 % se jich považuje za ty, kterým hrozí "velké riziko"

Toto se projektuje na úroveň obav ze zápalu plic, kdy větší procento vyjadřuje obavy o starší přátele a rodinné příslušníky (33 %) ve srovnání s obavami o sebe samotné (20 %). Avšak tento rozdíl je menší, než jaký vidíme v jiných zkoumaných zemích.

Celkem vzato se lidé příliš neobávají rizika, že dostanou zápal plic (78 % se neobává velmi nebo vůbec) ve srovnání s 2 %, kteří se obávají velmi a 17 %, kteří se celkem obávají). Vyšší úroveň obav se projevuje na Střední Moravě (29 % se celkem obává) ve srovnání s regiony Slezsko a Jihovýchodní Morava (v obou se 26 % celkem obává).

Společně s Francií se starší dospělí v České republice s nejmenší pravděpodobností velmi obávají rizika, že dostanou zápal plic. Avšak zatímco ve Francii toto koreluje s respondenty udávanými nízkými úrovněmi zápalu plic, v České republice tomu tak není (a bude zkoumáno v další části).

Rámeček pro komentář:

Nedostatek porozumění v souvislosti s rizikovými faktory pro zápal plic by mohl být v souvislosti s mnoha staršími dospělými a konkrétně lidmi, kterým hrozí zvýšené riziko, důležitým faktorem přispívajícím ke skutečnosti, že u sebe nevnímají možnost nakažení zápalem plic nebo nerozeznávají nebezpečí, které zápal plic může představovat pro jejich blízké.

"Musíme zvýšit povědomí o zápalu plic, aby ti, kterým hrozí riziko, podnikli kroky k tomu, aby byli očkováni. Lidé, kteří trpí onemocněním plic nebo kouří, s větší pravděpodobností dostanou zápal plic a mnozí z nás si neuvědomují, že vyšší věk je kritickým rizikovým faktorem."

Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Profesor Antoni Torres, profesor medicíny, Nemocniční klinika Barcelona, poznamenává k příkladu potíží s polykáním (dysfágie): *"Nemnoho lidí ví, že některé formy zápalu plic se také mohou vyvinout tehdy, když se potrava nebo sliny obsahující bakterie náhodně dostanou do průdušnice a do plic, kde vznikne infekce. Lidem, kteří mají potíže s polykáním, například těm starším a pacientům s nemocemi plic, hrozí zvýšené riziko tohoto typu zápalu plic. Musíme neprodleně zvýšit povědomí o tomto zásadním rizikovém faktoru, abychom pomohli zlepšit prevenci."*

Rámeček pro komentář:

Panel odborníků toto silně připisuje nedostatku obav až neporozumění skutečným následkům zápalu plic.

"Lidé musí vědět, že pokud dostanou zápal plic, tato nemoc neodejde rychle. Zotavení se ze zápalu plic může trvat několik měsíců po hospitalizaci dokonce u zdravých lidí a zápal plic může mít vážný dlouhodobý dopad na práci, společenský život a nezávislost." **Prof. Tobias Welte, profesor plicní medicíny, Hannoverská fakultní lékařská univerzita**

Rozdíl mezi těmi, kteří skupinu označují za osoby s vyšším rizikem onemocnění zápalem plic a těmi, kteří sami sebe považují za osoby s vysokým rizikem

43 %

trpících onemocněním srdce, kteří si myslí, že osobám s onemocněním srdce

hrozí vyšší riziko, ale pouze **17 %** těch, kteří trpí onemocněním srdce, považují sami sebe za osoby s velkým rizikem

71 %

lidí ve věku 65 a více let si myslí, že jim hrozí vyšší riziko, ale pouze **17 %** jich považuje sama sebe za ty, kterým hrozí velké riziko

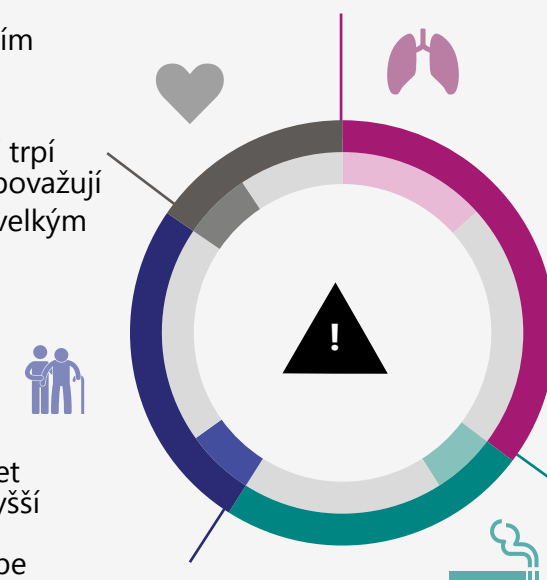
98 %

osob s onemocněním plic si myslí, že lidem s onemocněním plic hrozí vyšší riziko,

ale pouze **37 %** lidí s onemocněním plic se považuje za osoby, kterým hrozí velké riziko

66 %

kuřáků si myslí, že kuřákům hrozí vyšší riziko, ale pouze **16 %** kuřáků se považuje za osoby, kterým hrozí velké riziko

Dopad zápalu plic

Pokud zápal plic udeří, obvykle bývá horší, než se čekalo.

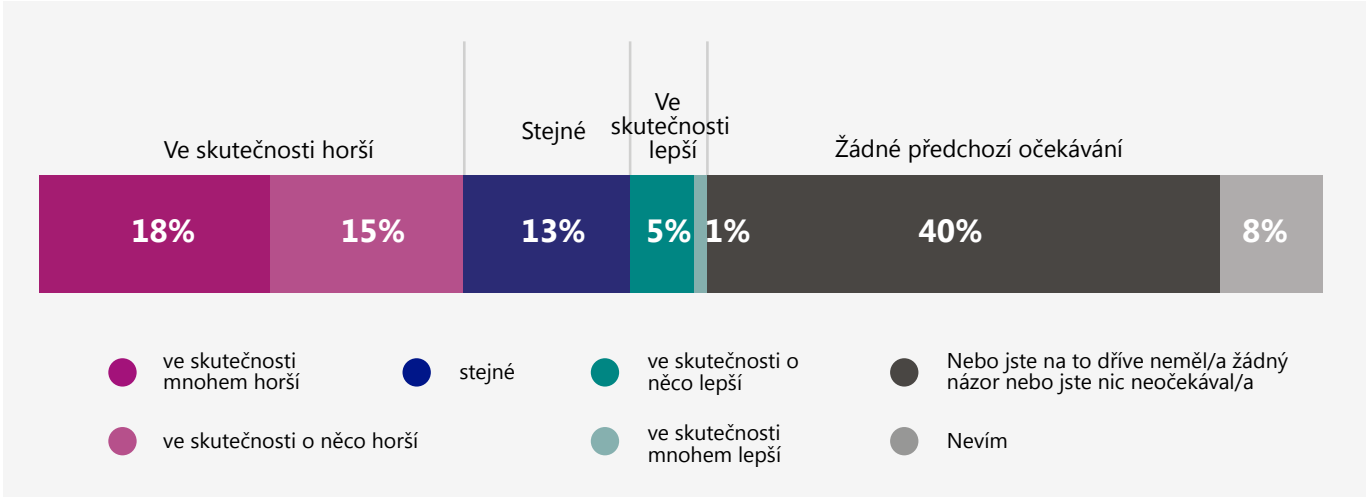
Zápal plic ovlivňuje životy lidí. 28 % jich tvrdí, že osobně trpěli touto nemocí, a dalších 27 % má blízkého přítele nebo blízkého rodinného příslušníka, o kterém se domnívají, že měl zápal plic. Toto číslo je srovnatelné s celkovým výsledkem průzkumu, kdy 13 % respondentů osobně mělo zápal plic, a je vyšší než v ostatních zkoumaných zemích.

Zatímco v České republice vidíme vyšší udávané úrovně zápalu plic, výsledky neukazují vysoké úrovně obav z rizika onemocnění touto nemocí. Avšak starší dospělí v České republice s největší pravděpodobností spojují zápal plic s "vážným druhem nachlazení/podobným chřipce". Je možné, že si starší dospělí v České republice myslí, že měli zápal plic, když ve skutečnosti onemocněli daleko mírnější nemocí. Tato skutečnost by mohla zmírňovat to, jaký dopad je u zápalu plic vnímán, a znamenala by klíčovou potřebu vzdělávání.

Mezi těmi, kteří zápal plic měli, jeden ze dvou (46 %) tvrdil, že cítil "překvapení", když měl zápal plic, což posiluje mylnou představu, že zápal plic je silně vnímán jako nemoc, která se stává jiným lidem. Představa "mně se to nikdy nestane" se dále odráží ve skutečnosti, že 2 z 5 (40 %) vůbec nepředpokládali, jaký zápal plic bude ve skutečnosti. Avšak mezi těmi, kteří to předpokládali, se zápal plic ukázal být ve skutečnosti mnohem horší, ačkoli ne ve stejné míře jako v ostatních zemích.

Nejběžnějšími oblastmi, ve kterých má zápal plic velmi negativní dopad, jsou "mobilita/schopnost dostat se tam, kam je potřeba" (23 %), dále následuje "pracovní život" (21 %) a "společenský život" (20 %). Z ekonomického hlediska 12 % vidí velmi negativní dopad na své "finance" a toto číslo je výrazně vyšší mezi respondenty ve věku 50-64 let (17 % udává velmi negativní dopad na své finance ve srovnání s 6 % starších respondentů).

Srovnání skutečného onemocnění zápalem plic s předchozí představou

Rámeček pro komentář:

Náš panel odborníků se domnívá, že opětovné zaměření na negativní dopad, který zápal plic může mít, je klíčem ke zvýšení profilu zápalu plic a povzbuzení lidí, aby činili preventivní opatření. Existuje potřeba více hovořit o tom, co bude pro každodenní život člověka skutečně znamenat to, že dostane zápal plic.

"Zápal plic může mít ničující dopad na životy lidí v každém věku. Nejzranitelnější jsou nemocní a starší lidé. Může snížit jejich pohyblivost a schopnost vést běžný život, což dále negativně ovlivní jejich práci, společenský život a rodinné povinnosti. Často vede k tomu, že se lidé cítí bezmocní a nejsou schopni provádět i ty nejzákladnější osobní úkony."

Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Při vzpomínání na dobu, kdy měli respondenti zápal plic, byly za negativní emoce nejběžněji vybrány "překvapení" (46 %), "bezmocnost" (40 %), "úzkost" (35 %) a "strach" (34 %). Z té pozitivní stránky starší dospělí uvádějí, že se k tomu vztahoval pocit "podpory" (74 %), "jistoty, že nemoc brzy přejde" (57 %) anebo "netrápili se tím" (38 %). Starší dospělí v České republice s největší pravděpodobností říkají, že "se netrápili tím", že měli zápal plic. S relativně větší pravděpodobností cítili úzkost a strach. Závěr je ten, že zatímco většina těch, kteří měli zápal plic, je optimistická ohledně toho, jak nemoc dopadne, pro třetinu je to děsivý zážitek.

Osobní zážitek zápalu plic má pochopitelný vliv na postoje k této nemoci. Zatímco vnímání jeho závažnosti je podobné vnímání těch, kteří dříve zápal plic neměli, pocit vlastního rizika je vyšší (26 % cítí velké riziko v porovnání s 12 % těch, kteří zápal plic neměli). S tím v souladu u těch, kteří měli zápal plic, je míra obávání se toho, že dostanou zápal plic, také vyšší (30 % se velmi obává ve srovnání s 16 % těch, kteří nemají osobní zkušenost se zápallem plic).

Pocity těch, kteří onemocněli zápallem plic

Prevence zápalu plic

Očkování je méně běžně vnímáno jako účinný prostředek prevence zápalu plic v porovnání s ostatními jednoduchými prostředky souvisejícími se zdravým životním stylem.

Při přemýšlení obecně o různých věcech, které lidé dělají, aby byli zdraví, nižší procento dospělých vybralo "absolvování všech doporučených očkování" (45 %), než jakékoli jiné věci, které jim byly nabídnuty. Hodnota 45 % je také nejnižší ve všech zemích a je relativně konzistentní napříč rizikovými a věkovými skupinami.

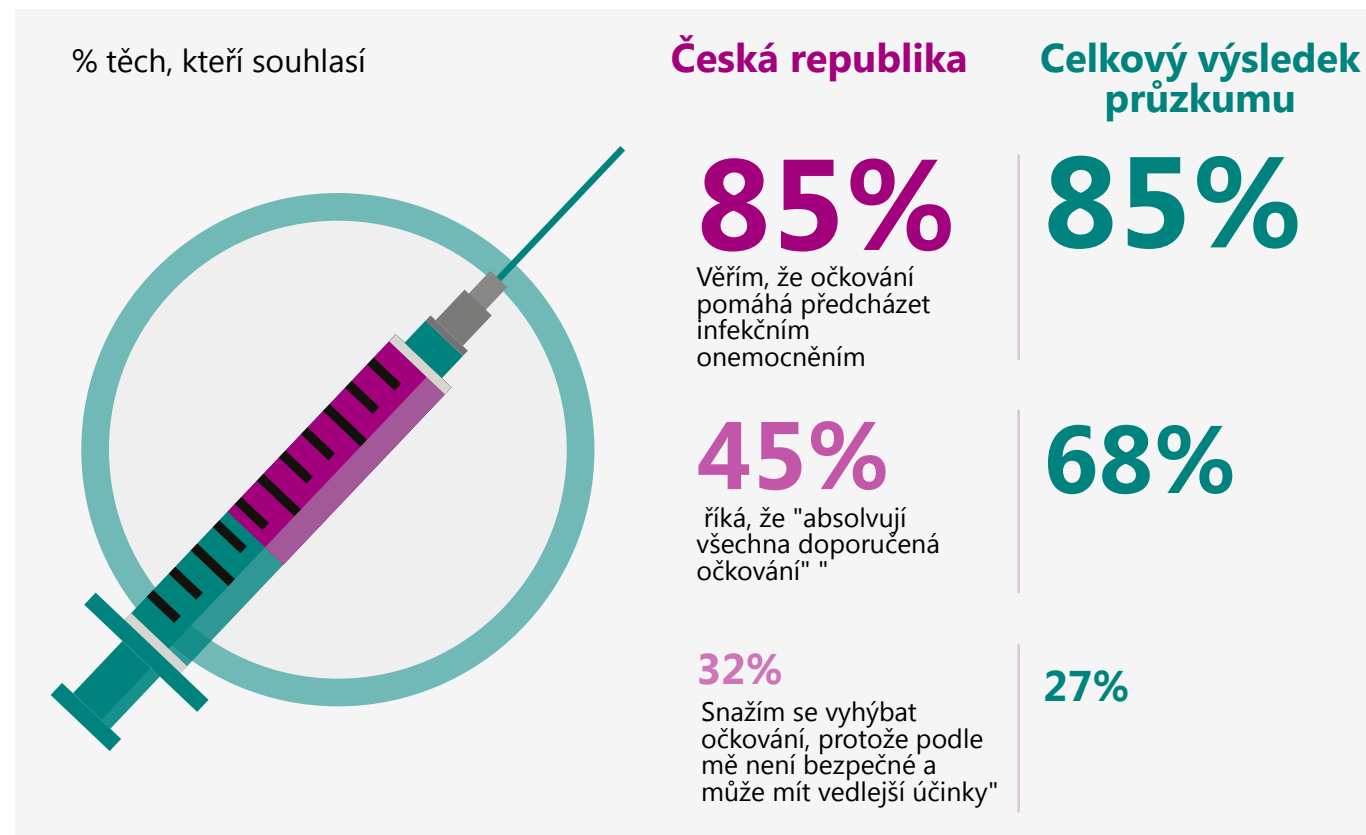
Jiné prostředky byly vybrány ve vysokém procentu, včetně "zdravá strava" (73 %), "každoroční preventivní prohlídka u lékaře" (72 %) a "pravidelné cvičení" (50 %). Užívání vitamínů je v České republice populární pro 60 % respondentů říkajících, že užívají vitamíny, aby byli zdraví, v porovnání s celkovými 37 % průzkumu.

To se zdá, že odráží méně proaktivní postoj k očkování. Zatímco 85 % respondentů souhlasí s tím, že "věří, že očkování pomáhá předcházet infekčním onemocněním", 90 % jich říká, že souhlasí s tím, že se "drží rad svého lékaře". Navíc při pohledu na ty, kteří

byli očkováni proti zápalu plic, pouze 13 % jich prohlašuje, že to byl jejich nápad (v porovnání s celkovými 8 % průzkumu). Závěr je ten, že lidé mají sklony k tomu spíše čekat, až je jim očkování nabídnuto, než aby o něj aktivně žádali.

Zatímco každý tvrdí, že dělá něco, aby pečoval o svou kondici a zdraví, pokud jde o zápal plic, více než polovina (58 %) se domnívá, že je nepravda, že "zápal plic je možné jen léčit, nikoli mu předcházet" ve srovnání s 35 %, kteří se domnívají, že je to pravda[†]. Toto chápání prevence zápalu plic je nejvyšší pozorované ve všech devíti zemích a tvoří základ pro budoucí diskuse spojené s vakcinací.

Postoje k očkování obecně

Rámeček pro komentář:

Zatímco náš panel odborníků uznává, že lidskou přirozeností je soustředit se spíše na léčbu než na prevenci, při přemýšlení o veřejném zdraví obecně zvýšení rezistence vůči antibiotikům ještě zdůrazňuje posun zaměření na prevenci.

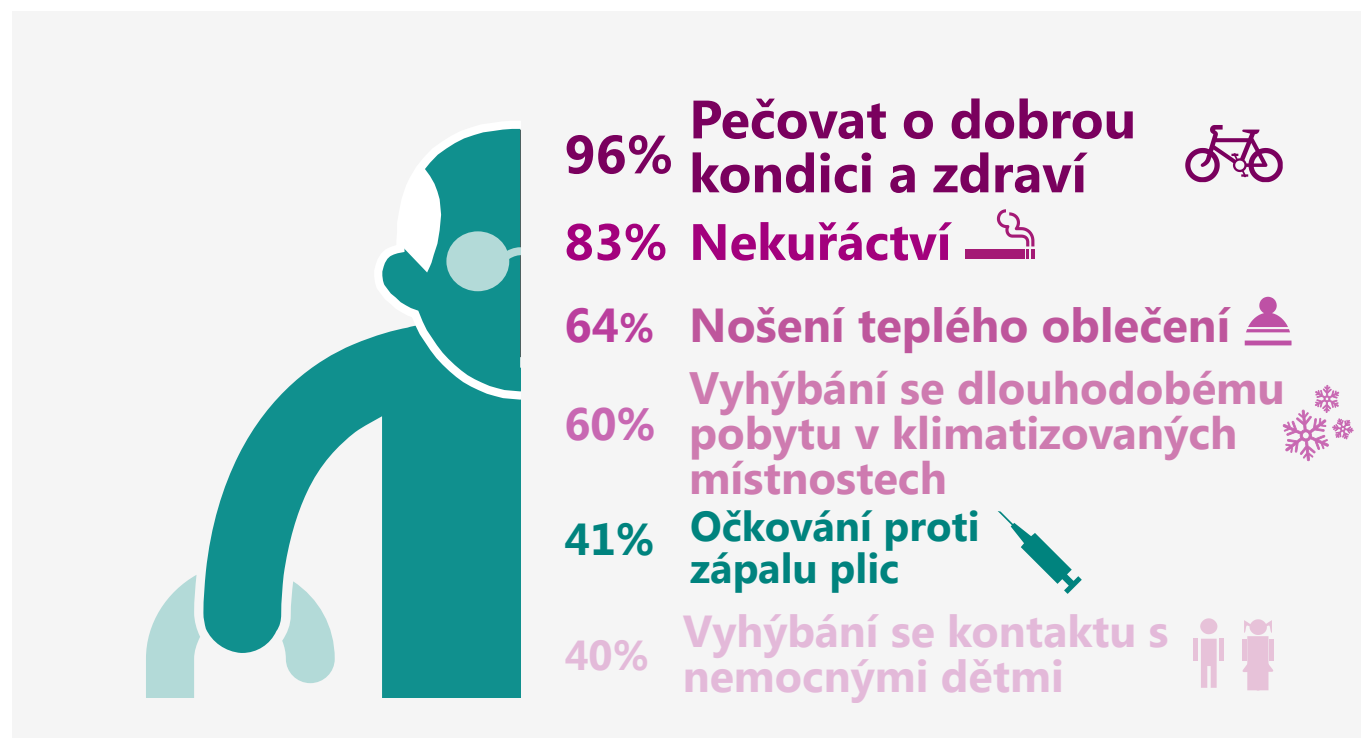
"Přehnané spoléhání na antibiotika vede k antimikrobiální rezistenci, v důsledku čehož standardní způsoby léčby přestávají být účinné a infekce přetrvávají. Z toho se stala velmi reálná hrozba pro zdraví lidí. Spíše než léčit lidi, když onemocní zápalu plic, by především mělo být použito očkování jako prevence této nemoci. Poselství "prevence je lepší než léčba" se musí dostat ke každému ve společnosti – k zdravotnickým odborníkům a stejně tak pacientům." **Prof. Tobias Welte, profesor plicní medicíny, Hannoverská fakultní lékařská universita**

Je jasné, že mnoho lidí může vnímat životní styl jako účinný při ochraně před zápalu plic. Téměř všichni (96 %) se domnívají, že "pečovat o dobrou kondici a zdraví" je účinné, následuje "nekuřáctví" (83 %), "nošení teplého oblečení" (64 %) a "vyhýbání se dlouhodobému pobytu v klimatizovaných místnostech" (60 %).

Avšak dva z nejúčinnějších prostředků pro prevenci zápalu plic byly vybrány nejméně

často. Jen 2 z 5 (41 %) uvádějí, že "očkování proti zápalu plic" je účinné. Podobné procento (40 %) považuje "vyhýbání se kontaktu s nemocnými dětmi" za účinné. Přesto panel odborníků považoval vyhýbání se těm, kteří jsou nemocní, za jeden z nejdůležitějších preventivních opatření, která lze učinit.

Účinná opatření jako ochrana proti zápalu plic

Rámeček pro komentář:

To naznačuje, že srozumitelná a přesná poselství související s prevencí se jednoduše neprosazují, takže lidem při snaze vyhnout se této nemoci zbývá spoléhat se na úsměvná a často nepřesná opatření.

"Informace o zápalu plic se musí dostat k těm, kterým hrozí vysoké riziko onemocnění touto nemocí, a to tím nejúčinnějším a nejpůsobivějším způsobem, např. online nástroji sebehodnocení. Pokud lidé nebudou vědět o zápalu plic a způsobech, jak mu předcházet, mnoho dalších životů bude ztraceno z důvodu této smrtelné nemoci."

Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Očkování proti zápalu plic

Povědomí o zápalu plic je vysoké, ale povědomí o očkování je nízké a existuje velmi slabé procento změny z povědomí o nemoci po podniknutí kroků, včetně extrémně nízkých úrovní očkování.

Celkově pouze 17 % respondentů ví, že je možné nechat se očkovat proti zápalu plic – 2. nejmenší počet z našich zemí a mnohem nižší než celkový výsledek průzkumu v hodnotě 29 %. U rizikového statusu je viditelný určitý rozdíl, kdy 18 % hrozí vyšší riziko a má povědomí o této nemoci ve srovnání s 13 % těch, kterým hrozí nižší riziko, ale stále představuje pouze malou menšinu těch, kterým hrozí riziko onemocnění zápalu plic, i když mají povědomí o tom, že tato vakcína existuje. Respondenti v Praze a severozápadních regionech s větší pravděpodobností mají povědomí o vakcíně proti zápalu plic, v obou regionech povědomí na úrovni 22 %.

Udávané úrovně očkování

 =1%	Obvykle proti chřipce	Zápal plic
Celkem	13%	3%
Vyšší Riziko	15%	4%

Povědomí je pouze prvním krokem a ne nezbytně nutně znamená přikročení k činu. Zatímco povědomí o vakcíně proti zápalu plic je nízké, udávaná procenta vakcinace jsou ještě nižší. Jen 3 % starších dospělých (oproti celkovému výsledku průzkumu v hodnotě 12 %) tvrdí, že jsou očkováni proti zápalu plic. Toto je nejnižší úroveň zaznamenaná v těchto devíti zemích. Ve skupině s vyšším rizikem 4 % respondentů udává, že byli očkováni, což naznačuje, že obecně nejsou lépe chráněni než starší generace.

To lze porovnat s 13 % populace starších dospělých v České republice (a 15 % těch, kterým hrozí vyšší riziko zápalu plic), kteří uvádějí, že jsou pravidelně očkováni proti chřipce.

Při pohledu na cestu, kterou musí vykonat pacienti od povědomí o zápalu plic po skutečné očkování, se ukazuje, že vysoké procento jich v jejím průběhu zabloudí. I když doslova všichni mají povědomí o zápalu plic, pouze 17 % má povědomí o této vakcíně a nakonec pouze 18 % těch, kteří mají o vakcíně povědomí, přikročí k samotnému očkování.

Nejběžnější pohnutkou pro očkování proti zápalu plic je výzva ze strany lékaře (uvádí 57 % očkovaných proti zápalu plic – 43 % uvádí svého praktického lékaře anebo 13 % uvádí odborného lékaře). Toto jsou nejčastěji vybrané důvody, i když na nižších úrovních,

než jak je pozorováno v ostatních zemích. To odpovídá 90 % těch, kteří souhlasí s tím, že pokud jde o očkování, "drží se rad svého lékaře", což je opět na nižších úrovních než v ostatních zemích. Zatímco lékaři jsou v České republice důležitými influencery, je zjevné, že jejich vliv je v porovnání s ostatními devíti zeměmi nízký.

Pokud jsou ve většině zemí dotázáni ti, kteří mají povědomí o vakcíně proti zápalu plic, ale toto očkování nepodstoupili, proč se tak nestalo, nejběžnějším důvodem je “můj lékař mi ho nikdy nenabídl” (celkový výsledek průzkumu 55 %). V protikladu k tomu stojí v České republice dvě jiné odpovědi výše. 59 % říká “existují lepší způsoby, jak se chránit před zápalem plic”, zatímco 58 % říká “nemyslím si, že mi hrozí nakažení touto nemocí” a pouze 48 % tvrdí “můj lékař mi ho nikdy nenabídl”. To posiluje předchozí zjištění, že i když lékaři mají při očkování proti zápalu plic sehrát důležitou roli, existují další obecnější překážky týkající se smýšlení o prevenci a vakcinaci, což může vyžadovat širší vzdělávací programy.

Vliv těchto překážek může být zjevný v poskytnutých odpovědích, kdy byli neočkovaní respondenti dotázáni, s jakou pravděpodobností by se nechali očkovat proti zápalu plic, pokud by jim to doporučil jejich lékař a pro ně by to neznamenal žádné náklady. Více než polovina (55 %) starších

dospělých říká, že by se očkovat nechali nepravděpodobně a pouze 42 % říká, že by této nabídce využili velmi nebo celkem pravděpodobně. To by znamenalo výrazný nárůst procenta vakcinace, ale ta by stále byla na relativně nízké úrovni. Procento těch, kteří by se pravděpodobně řídili doporučením, je vyšší mezi staršími dospělými (48 % u respondentů ve věku 65 a více let oproti 37 % mladších respondentů), muži (47 % oproti 39 % žen) a mnohem vyšší ve skupině s vyšším rizikem onemocnění zápalem plic (48 % oproti 27 % těch s nižším rizikem zápalu plic).

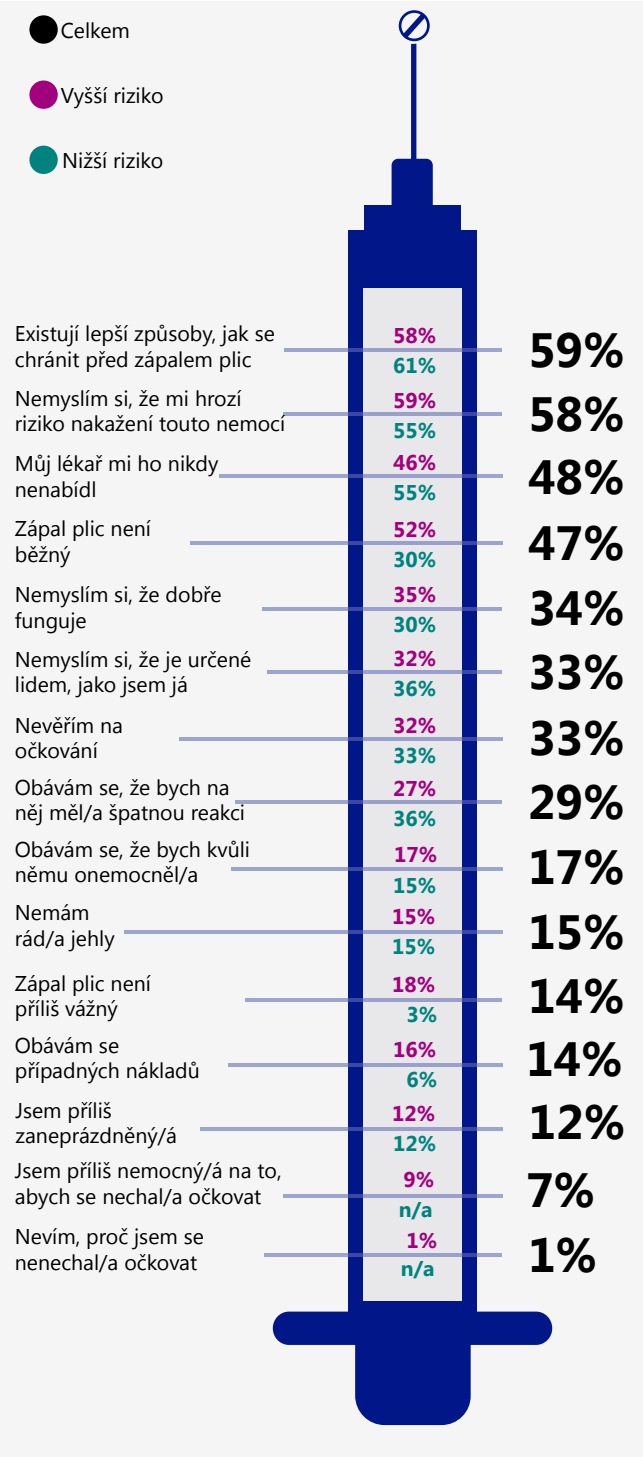
Strach z bezpečí může také představovat určitý faktor nechuti nechat se očkovat touto vakcínou. Při obecném přemýšlení o očkování 32 % českého vzorku souhlasí s tím, že “snažím se vyhybat očkování, protože podle mě není bezpečné”. Tento pocit je zejména výrazný v jihozápadním, severovýchodním a jihovýchodním regionu a mnohem méně ve Středních Čechách.

	Rozhodně souhlasím	Částečně souhlasím	Částečně nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Celkem	9%	23%	23%	43%
Praha	6%	23%	26%	42%
Střední Čechy	3%	27%	24%	43%
Jihozápad	14%	21%	21%	44%
Severozápad	11%	20%	27%	41%
Severovýchod	13%	20%	23%	42%
Jihovýchod	13%	22%	19%	44%
Střední Morava	9%	24%	16%	48%
Moracompared withkoslezsko	8%	26%	23%	41%

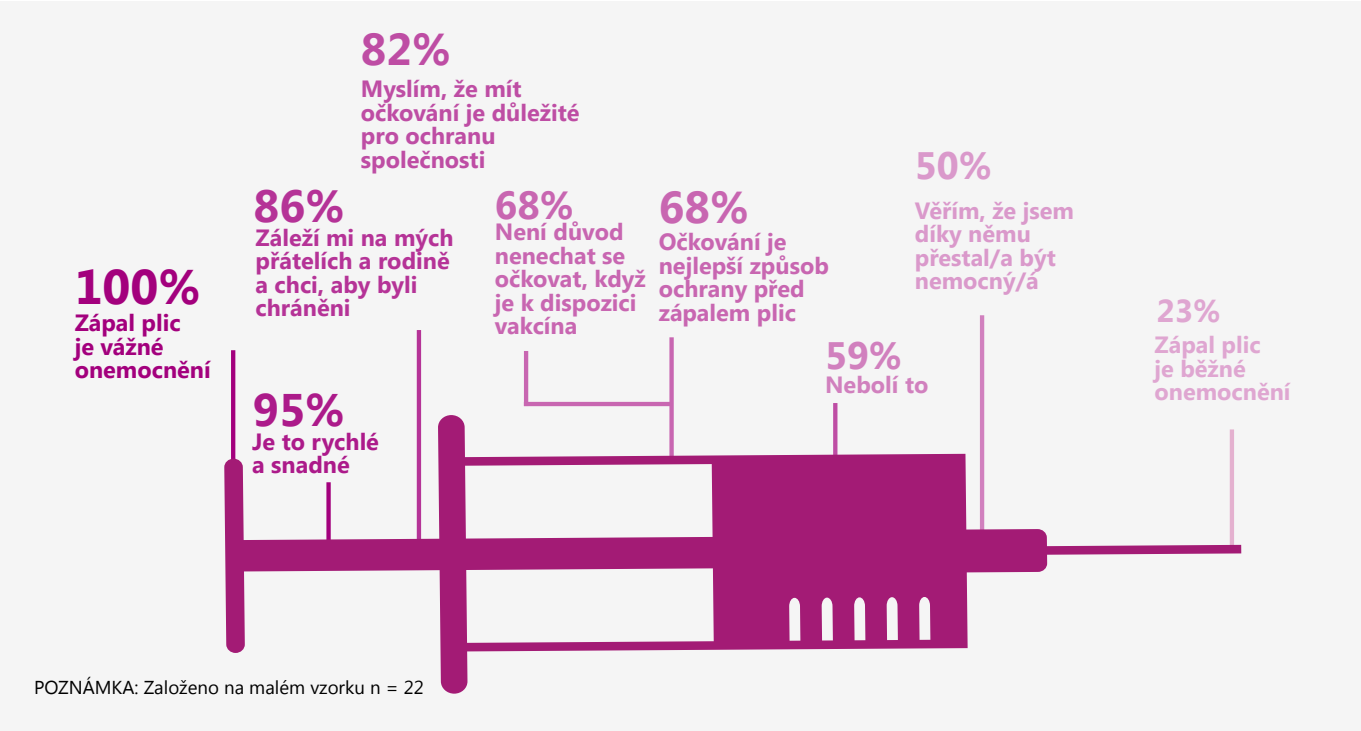
A konkrétně ve vztahu k zápalu plic se mezi těmi, kteří mají povědomí o vakcíně proti zápalu plic, ale nebyli jí očkováni, 29 % respondentů “obává, že by na ni měli špatnou reakci” a 17 % se “obává, že by kvůli němu onemocněli”.

Uplatňují se i další faktory, jako je účinnost a důvěryhodnost očkování obecně, kdy 34 % respondentů vybralo “nemyslím si, že dobře funguje” a 33 % říká “nevěřím na očkování”. Navíc 33 % respondentů souhlasí s výrokem “nemyslím si, že je určené lidem, jako jsem já” – to zahrnuje 32 % skupiny, které hrozí vyšší riziko onemocnění zápalem plic, a znamená to, že třetina těch, kteří splňují riziková kritéria pro zápal plic, nevnímají očkování jako pro sebe relevantní.

Důvody pro nepodstoupení očkování proti zápalu plic

Důvody pro doporučení vakcíny proti zápalu plic

 Rámeček pro komentář:

Existuje nutnost vysílat srozumitelnější poselství o bezpečnosti této vakcíny a řešit obavy vyjadřované neočkovanými staršími dospělými. Lidé se často obávají špatné reakce nebo toho, že onemocní, a vyžadují opětovné ujištění. V České republice existují také zásadní obavy z vakcinace obecně, které je nutné překonat a zvýšit chápání vakcinace.

“Očkování může podpořit dobrý zdravotní stav a nabídnout prevenci před závažnými a potenciálně smrtelnými nakažlivými nemocemi, jako je zápal plic. Očkování proti zápalu plic je bezpečné a účinné a může pomoci zachránit životy.” **Prof. Antoni Torres, profesor medicíny, Nemocniční klinika Barcelona**

Potřeba informací

Přes vysoké udávané úrovně povědomí o zápalu plic starší dospělí stále přiznávají potřebu většího množství informací o všech aspektech této nemoci.

Tyto výsledky posilují nedostatek chápání zápalu plic a touhu po dalších informacích. Méně než jeden z 10 respondentů se cítí být velmi dobře informován o “zápalu plic jakožto onemocnění obecně” (9 %) nebo “rizikových faktorech pro nakažení zápalem plic” (7 %) a méně než jeden z 20 respondentů se cítí být velmi dobře informován o “vakcíně proti zápalu plic”. Ve skutečnosti téměř všichni (90 %) cítí, že nejsou informováni o “vakcíně proti zápalu plic”. Podobný obrázek je zjevný ve skupině, které hrozí vyšší riziko.

V důsledku onemocnění zápalem plic lidé mají sklony cítit se být lépe informováni o “zápalu plic jakožto onemocnění obecně” (74 % je velmi dobře nebo celkem dobře informováno oproti 57 % těch, kteří se zápalem plic nemají osobní zkušenost) a o “rizikových faktorech pro nakažení zápalem plic” (61 % je celkem dobře nebo velmi dobře informováno oproti 47 % těch, kteří se zápalem plic nemají osobní zkušenost). Není patrný žádný rozdíl, pokud jde o to, jak dobře informováni o očkování proti zápalu plic jsou ti, kteří měli/neměli zápal.

Většina dospělých si myslí, že existuje větší potřeba informací o zápalu plic (72 %), rizikových faktorech (85 %) a vakcíně proti zápalu plic (86 %). Zatímco nejoblíbenějším zdrojem informací je lékař (89 %). Respondenti v České republice jsou zejména otevření většímu počtu informačních kanálů, kdy 77 % jich vybralo televizi. Televize zejména u skupiny s vyšším rizikem (79 % oproti 73 % o respondentů s nižším rizikem), proto může představovat potenciálně vysoce účinný způsob pro oslovení rizikových skupin. Zmínky a dalších kanálech byly v českém vzorku také vysoké, což ukazuje přijímání oblíbených médií jako zdroj informací o zápalu plic.

	Celkový vzorek průzkumu	Česká republika celkem
Zápal plic jakožto onemocnění obecně		
Jsem velmi dobře informován/a	8%	9%
Jsem celkem dobře informován/a	37%	53%
Nejsem příliš dobře informován/a	42%	31%
Nejsem vůbec dobře informován/a	12%	7%
Rizikové faktory pro nakažení zápalem plic		
Jsem velmi dobře informován/a	7%	7%
Jsem celkem dobře informován/a	35%	44%
Nejsem příliš dobře informován/a	43%	36%
Nejsem vůbec dobře informován/a	14%	12%
Vakcína proti zápalu plic		
Jsem velmi dobře informován/a	7%	2%
Jsem celkem dobře informován/a	15%	7%
Nejsem příliš dobře informován/a	25%	14%
Nejsem vůbec dobře informován/a	52%	76%

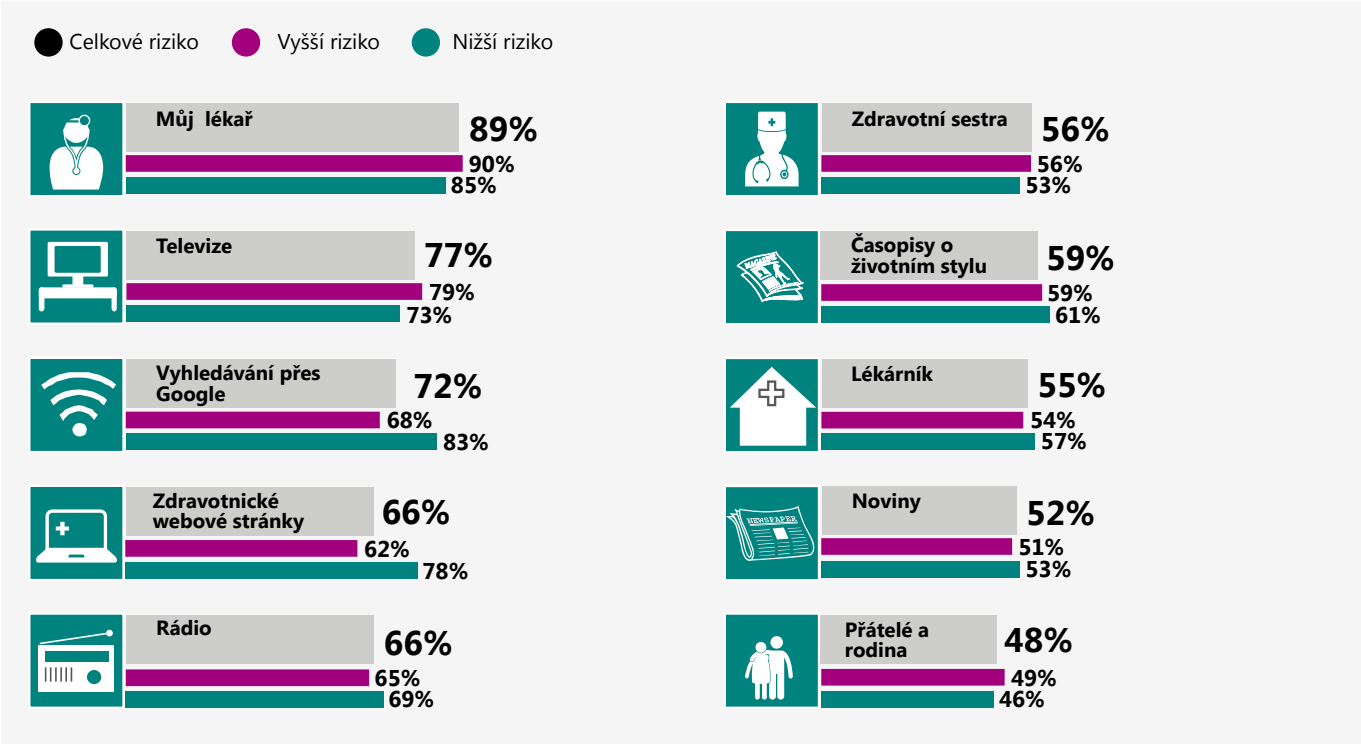
Rámeček pro komentář:

Lékaři jsou velmi důležití, ale jsou také omezeni v tom, čeho mohou dosáhnout při snaze dodržet priority a omezené době konzultací s pacienty. Zatímco existuje potřeba zajistit, aby lékaři byli příslušně vybaveni k rychlému a snadnému informování pacientů, náš panel odborníků se domnívá, že lidé se také musí více zapojit do svého vlastního "zdravého stárnutí". Volají po vzdělávání napříč generacemi v souvislosti se zápalem plic, což zahrnuje starší dospělé a jejich rodinné příslušníky, stejně jako lékaře a další zdravotnické odborníky, jako jsou sestry a farmaceuti.

“Stárnutí doprovází řada různých zdravotních potíží, ale bez ohledu na věk může každý učinit opatření, aby zůstal zdravý a snížil riziko onemocnění a pracovní neschopnosti. Při podpoře svých rodičů v řadě záležitostí souvisejících se zdravím často hrají stěžejní úlohu dospělé děti, včetně zajištění včasných a vhodných vakcinací a vyšetření zdravotního stavu.”

Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Zdroje informací, které by starší dospělí rádi použili ke zjištění dalších informací o zápalu plic

Další kroky od výzkumu

Výsledky této studie zdůrazňují potřebu většího množství informací o všech aspektech zápalu plic. Konkrétně vzdělávání starších dospělých ohledně toho, co je a není zápal plic a jaká jsou rizika, která by pro ně osobně mohl znamenat.

Je zapotřebí obnovené úsilí o srozumitelné sdělení klíčových poselství:

- Zápal plic je závažnější onemocnění než pouhé silné nachlazení
- Některé formy zápalu plic mohou být nakažlivé
- Zápal plic představuje pro lidi ve věku 65 a více let reálné riziko nebo konkrétní onemocnění
- Zápalu plic lze předcházet a lze jej léčit
- K dispozici je preventivní vakcína a je bezpečná a účinná

Lékaři a zdravotničtí pracovníci, jako jsou sestry a farmaceuti, mají sehrát klíčovou úlohu při vzdělávání ohledně zápalu plic a jeho prevence a jejich profil musí být v České republice zvýšen. Lze je lépe podporovat prostřednictvím kampaní zvyšujících povědomí o této nemoci v oblíbených médiích i vybavením lepšími materiály orientovanými na pacienty a jejich šířením. Avšak starší dospělí by také měli být povzbuzováni k větší proaktivitě ohledně chápání svých osobních rizik spojených se zápalu plic a kroků, které mohou učinit, aby se chránili.

Všem se zájmem o zápal plic a prevenci zápalu plic doporučujeme využít zjištění této studie pro posílení diskuse a získání informací o budoucím postupu.

“Nepodceňujte sílu a moc těchto nových údajů. Můžeme je využít k tomu, abychom hovořili se zdravotnickými odborníky, ale také s politiky a orgány veřejného zdravotnictví. Přemýšlejte kreativně o tom, jak tyto informace dostat na veřejnost.”

Dr. Jane Barrattová, generální tajemnice Mezinárodní federace pro stárnutí

Viz dodatek pro podrobnosti, jak odkazovat na studii PneuVUE® nebo jak získat více informací.

Dodatek A – Informace o studii
PneuVUE®

Můžete používat údaje uvedené ve studii PneuVUE® a další informace jsou k dispozici na vyžádání na adrese: PneuVUE@ipsos.com

Při použití těchto údajů prosíme zajistěte, aby obsahovaly i následující popis této studie:

Společnost Ipsos MORI ve spolupráci se subdodavatelem Kudos Research provedla ve dnech 23. listopadu 2015 a 15. února 2016 terénní šetření kvantitativního výzkumu jménem společnosti Pfizer. V rámci průzkumu bylo dotazováno celkem 9029 dospělých ve věku 50 a více let v devíti zemích EU (přibl. 1000 pohovorů ve Spojeném království, Německu, Francii, Portugalsku, Španělsku, Itálii, Řecku, Rakousku a České republice) prostřednictvím telefonického dotazování za pomoci počítače. Kvóty byly stanoveny ohledně věku, pohlaví, místa a pracovní situace za účelem dosažení široce reprezentativních vzorků. Celková úroveň výsledků byla vážena tak, aby odrážela daný počet osob ve věku 50 a více let v každé zemi a zajistila, aby byl vzorek pro každou zemi reprezentativní (na základě údajů Eurostatu o sčítání lidu z roku 2011).

Máte-li nějaké dotazy týkající se analýzy dat nebo jejich interpretace, obraťte se na Ipsos MORI na adrese: PneuVUE@ipsos.com

Dodatek B – Vzorek: podrobné informace

	Celkem		Vyšší riziko zápalu plic		Nižší riziko zápalu plic	
	Neváženo	Po převážení	Neváženo	Po převážení	Neváženo	Po převážení
Česká republika	1,002	253	182	281	71	253

Česká republika - rozpis podle regionů		
	Neváženo	Po převážení
Celkem	1002	253
Praha	139	35
Střední Čechy	117	30
Jihozápad	131	33
Severozápad	128	32
Severovýchod	151	38
Jihovýchod	72	18
Střední Morava	128	32
Moravskoslezsko	136	34

Dodatek C – Podrobnosti o
kampaních zvyšujících povědomí
o zápalu plic sponzorovaných
společností Pfizer

Během období terénního šetření nebo bezprostředně před ním probíhaly v sedmi z těchto devíti trhů kampaně zvyšující

povědomí o zápalu plic, které byly sponzorované společností Pfizer. Průzkum neobsahoval žádné přímé odkazy na tyto kampaně, ale všichni respondenti byli dotázáni, jestli v posledních 3 měsících viděli jakýkoli materiál zvyšující povědomí o zápalu plic nebo vakcíně proti zápalu plic (ne nutně sponzorovaný společností Pfizer).

	Termíny kampaní	Formát	Klíčové sdělení	% vidělo jakýkoli propagační materiál
Česká republika	Říjen-prosinec	TV (značková), tištěné materiály, informační reklamy, webová stránka	Promluvte si se svým lékařem o očkování	8%

¹ National Institute on Ageing. 2011. Global Health and Ageing.

Accessible at: https://d2cauhfh6h4x0p.cloudfront.net/s3fs-public/global_health_and_aging.pdf
[Last accessed: Feb 2016]

² Torres et al. Which individuals are at increased risk of pneumococcal disease and why? Impact of COPD, asthma, smoking, diabetes, and/or chronic heart disease on community-acquired pneumonia and invasive pneumococcal disease. Thorax.2015; 0:1–6.

³ European Respiratory Society (ERS). European Lung White Book – Chapter 18.
Accessible at: <http://www.erswhitebook.org/chapters/acute-lower-respiratory-infections/pneumonia/> [Last accessed: Feb 2016]

⁴ Welte T, Torres A, Nathwani D. Clinical and economic burden of community-acquired pneumonia among adults in Europe. Thorax. 2012;67: 71–79

⁵ Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Pneumococcal disease – Risk factors & transmission.

Available at: <http://www.cdc.gov/pneumococcal/about/risk-transmission.html> [Last accessed: Mar 2016]

⁶ Immunization Action Coalition. 2016. Ask the Experts: Diseases & Vaccines. Pneumococcal Vaccines (PCV13 and PPSV23).

Available at: http://www.immunize.org/askexperts/experts_pneumococcal_vaccines.asp [Last accessed: 4 March 2016]

⁷ Lode H, Ludwig E, Kassianos G. Pneumococcal Infection – Low Awareness as a Potential Barrier to Vaccination: Results of a European Survey. Adv Ther.2013;30:387-405

⁸ British Lung Foundation. Pneumonia.

Available at: <http://www.blf.org.uk/Page/Pneumonia> [Last accessed: 4 March 2016]

⁹ American Lung Association. Pneumonia fact sheet.

Available at: <http://www.lung.org/lung-health-and-diseases/lung-disease-lookup/pneumonia/symptoms-causes-and-risk.html> [Last accessed: 4 March 2016]

¹⁰ Eurostat: Causes of death - Deaths by country of residence and occurrence

Figures for 2013 and based on 'All deaths reported in the country'

Available at: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?query=BOOKMARK_DS-417849_QID_-2FBDC09D_UID_-3F171EB0&layout=SEX,L,X,0;GEO,L,Y,0;UNIT,L,Z,0;ICD10,L,Z,1;AGE,L,Z,2;RESID,L,Z,3;TIME,C,Z,4;INDICATORS,C,Z,5;&zSelection=DS-417849TIME,2013DS-417849UNIT,N-R;DS-417849INDICATORS,OBS_FLAG;DS-417849AGE,TOTAL;DS-417849ICD10,J12-J18;DS-417849RESID,TOT_IN;&rankName1=TIME_1_0_-1_2&rankName2=ICD10_1_2_-1_2&rankName3=UNIT_1_2_-1_2&rankName4=AGE_1_2_-1_2&rankName5=RESID_1_2_-1_2&rankName6=INDICATORS_1_2_-1_2&rankName7=SEX_1_2_0_0&rankName8=GEO_1_2_0_1&rStp=&c-Stp=&rDCh=&cDCh=&rDM=true&cDM=true&footnes=false&empty=false&wai=false&time_mode=NONE&time_most_rcent=false&lang=EN&cfo=%23%23%23%2C%23%23%23.%23%23%23
[last accessed 23/03/16]

¹¹ European Respiratory Journal 2013 Apr;41(4):923-8: Oropharyngeal dysphagia is a risk factor for community-acquired pneumonia in the elderly Jordi Almirall, Laia Rofes, Mateu Serra-Prat, Roser Icart, Elisabet Palomera, Viridiana Arreola and Pere Clavé

